

Marx

Futottam, a lift majdnem becsukódott előttem. Szerencsére a benne levő nő rátette a kezét az érzékelőre. Sose láttam még őt a házban. Új lakó lehetett. Ötven év körülinek saccoltam, hosszú kabátja a térdéig ért, a haja kontyban. A tizenegyenes gombot nyomta meg, majd felém fordult:

– Maga?

– Tizenhárom.

Azt is megnyomta, a lift elindult, ő pedig hallgatott.

Eszembe jutott, hogy a múlt héten költözött el arról az emeletről egy család. Apa, anya, egy gyerek, azt hiszem, Misinek hívták, most indult óvodába. Egy labradoruk is volt, szép állat. Valószínű, hogy kertes házba költöztek a szűkössé vált lakásból. A kutyát is fásasztó lehetett folytonosan sétáltatni. Az apát nem ismertem, ritkán láttam, csak amikor munkába indulva kihajtotta a családi autót. Az anya, Lujza, könyvelő, átlagos nő, kedves, keveset beszéltünk, de mindig köszönt.

A lift hirtelen megállt. Megremegett, mintha földrengés lett volna. A nő a korlátba kapaszkodott, én a lift falának dőltem. Tényként kezelhetjük: kettőnk közül én voltam a bénább. A lámpa elaludt, és kigyúlt a mellékfény. A kijelző szerint a nyolcadik emelet közelében lehettünk.

Ránéztem az ismeretlenre. Megmeredt, két kézzel a korlátot szorította. – Jól van? – kérdeztem. Mivel nem kaptam választ, gyanítottam, hogy nem lehet valami jól.

Olyan volt, mintha észre se venne, mintha egészen máshol járna. A kezére tettem az enyémet, kissé összerezett, majd rámnézett, és most ő kérdezte meg, hogy jól vagyok-e. A hátam kissé sajgott az előbbi ütéstől, de nem mondtam neki. Úgy láttam, van elég baja nélkülem is. Azt feleltem, hogy természetesen. Mintha legalábbis természetes lenne, hogy ha bedöglük a lift, jól van az ember. Lassan magához tért a kezdeti sokkból,

és a mobilját kereste a táskájában. Meg is találta, de akadt egy kis probléma. A liftben nem volt térerő, ezért a híváskísérlet megghiúsult. Ekkor a véscsengőt kezdte el nyomkodni eszeveszettül. A sokadik nyomás után vette fel a házmester.

A nő tájékoztatta, hogy bentragadtunk, és arról is, hogy ő az. Nem mondta a nevét, csak annyit, hogy én vagyok. Gondolom, ismerhették egymást. Továbbá felhívta a figyelmét, hogy én, vagyis ő, rendkívül rosszul tűri a szűk helyet, szóval igyekezhetnének. A házmester, Imre, nem állt a helyzet magaslatán, csak annyit tudott mondani, hogy az egész házban nincs áram, de utána néz, mit tehet. A nő ezután fűjt egyet, dobantott, megfordult, majd rámnézett. Megismételtem az iménti idéetlen kérdést.

– Persze, hogy jól vagyok, nem látja, hogy jól vagyok? – mordult rám, mintha legalábbis azt kérdeztem volna, hány kiló.

Ismét a vezérlőtáblát nézegette. A házmester hívását várta, nyilván arra számított, hogy az öreg két perc alatt megoldja a problémát, azonban nem így történt. Imre csak azt közölhette, hogy a város ezen részén nincs áram, és egy ideig nem is lesz. A liftkarbantartó céget szinte lehetetlen volt elérni, annyi hívásuk volt. Nem tudták megmondani, mikor érnek a mi tömbünkhöz, várjunk türelemmel.

– Mintha lenne más választásunk! – mordult fel a nő. – Mindenesetre köszönöm.

Mivel úgyis bent leszünk még egy darabig, gondoltam, összeismerkedek az új lakóval. Térerő híján úgyszincs jobb dolgom. Levettem a kabátom (szerencsére rajtam is hosszú volt), és leterítettem a lift padlójára, szembe az ajtóval, a tükör alá, majd helyet kínáltam, elfogadta. Ő is levetette a kabátját, és mellém ült.

– Sört? – vettem elő két dobozost a táskámból. Először kissé furcsán nézett rám, majd elfogadta.

– Nem is tudom, mikor ittam utoljára sört – mosolyodott el egy pillanara. – Elnézést az előbbi kirohanásom miatt. Rosszul tűröm az ilyesmit.

– Semmi baj, megértem, ez nem élvezet senki számára sem. Milyen az új lakás? Gondolom, most költözött be, mert eddig még nem láttam a házban.

– Keveset vagyok itthon, de egész jó. Van elég hely a dolgaimnak, és közel van a munkahelyemhez – mondta, majd kinyitotta a sörét, és belekortyolt.

– Hol dolgozik?

– Sebész vagyok. Most épp a közeli kórházban dolgozom, de sokat utazok. Ön?

– Egyetemista vagyok. – Én is kinyitottam a dobozt. – Három éve művészettörténetet tanulok, tavaly pedig felvettek festészetre is, pár képet már el is adtam.

– Szóval ön sem unatkozik.

– Egyelőre nem.

Ittam pár kortyot. Ő is ivott. Csend következett. Az egyik standard témán túlvoltunk. Jöhetett a következő. Ezt általában az idősebb fél szokta kezdeni, valamiért nem bírnak magukkal, és a következő kérdést mindig felteszik:

– És van barátod?

Az ilyen esetekre természetesen megvan a jól bevált válaszom.

– Nincs időm az ilyesmire.

Szerencsére ilyenkor le szoktak állni, és jöhet az én kérdésem, de ebben az esetben nem így történt.

– Pedig kellene időt szakítani rá, vagy olyan egyedül marad, mint én.

Nem igazán voltam felkészülve erre a válaszra. Nem olyan embernek nézett ki, aki egyedül lakna az öt macskájával. Sokkal inkább tűnt olyan nagymamatípusnak, akinek legalább egy fia van, és annak is van legalább egy gyereke, és gyakran látogatják. Amikor rossz fát tesz a tűzre az unoka, ráripakodik, majd csokit ad neki... Ilyesvalakinek gondoltam, olyannak, akinek férje van, és este, ha hazaér, a kanapén találja egy könyvet lapozgatva. Ma este a könyv közepén járhatna. Az adott fejezetet még elolvasná, majd leülne a konyhában a felesége mellé, és együtt vacsoráznának... Kissé idealista elképzelés.

– Maga egyedül él?

– Igen. Nem is nagyon éltem másként, nem volt szerencsém a férfikkal.

– Pedig biztos vagyok benne, hogy nem lehetett csúnya nő. Most sem az.

– Miből gondolja, hogy nem voltam csúnya? – nézett rám kérdően.

– Mint említettem, festészetet is tanulok. Az az egyik szórakozásom, hogy az idősebb embereket fiatalnak festem, a kisgyerekeket pedig öregnek; igyekszem objektív lenni. Az arc vonalát, a szemek állását figyelem, a száj görbületét, a fül és az orr növést. Ennek következtében néha kissé groteszk alakok keletkeznek, valamiért túl nagy füleket rajzolok az embereknek.

– Érdekes lehet.

Ismét elmosolyodott, és ivott pár kortyot.

Nem tudtam eldönteni, hogy valóban érdekesnek találta-e a történetet, vagy csak udvariasságból mondta. Mindenesetre nem hazudtam neki. Valóban nem lehetett ronda. Nem hiszem, hogy túl hosszú haja lett

volna, szerintem a válláig ért. Kiengedve hordhatta, kivéve, ha operált. A kiengedett hajú nők véleményem szerint büszkék. Én is legtöbbször akkor hordom így, ha büszke vagyok valamire...

– Macskája sincs?

A szeméből láttam, hogy nem számított erre a kérdésre, és amint ki mondtam, én sem tartottam teljesen helyénvalónak.

– Az sincs. Nincs aki etesse. Unatkozna egyedül, meg teljesen felforgatná a lakást, mire hazaérek. Nem tudom előre, mikor kell túlóráznom, azonkívül több betegséget is terjeszt...

– Az élet pedig halált okoz, de ezek csak üres kifogások... Persze értem, mit akar mondani. Én is egyedül lakom, de van egy macskám. Egy sziámi, rossz a szaglása. Ezért fogadtam be. A lakásban terjengő olajszagot más állat meg sem tűrné. De ő is biztos unatkozik, már tudja, melyik nap mikor jönök haza. Az ajtóban szokott ülni és vár. Jobb mint egy férfi.

– Mikor volt utoljára kedvese?

– A kedvesem... – nevettem el magam. Ezt a szót nem hallja minden nap az ember. – Nos, amikor elsős voltam az egyetemen. Szakítottam vele. Valahogy nem illettünk egymáshoz. Például, amikor filozófia-ellenőrzőre készültem, felhívtam, és idegességemben leköcsögöztem Marxot.

– Ez egy kissé erős! – vágott a szavamba, a sörösdobozt pedig letette a lift padlójára.

– Igen, valóban az, de ideges voltam a másnapi teszt miatt. Mindenesetre amikor leköcsögöztem Marxot, megkérdezte, hogy ki az, mit csinált, hol lakik, és megverje-e?

A nő hangosan felnevetett, a kezét a szája elé tette közben. A másik kezével sikerült feldöntenie a sört, gyorsan utánacapott, hogy felállítsa, majd felpattantunk, és felemelte a kabátom, hogy ne legyen sörös. A liftben bekapcsolt a fény, gyorsan megnyomta a tizenegyest, a lift elindult.

Kiszállt, én is vele. Nem akartam kockáztatni még egy bennragadást, inkább gyalogoltam még két emeletet. Ideadta a kabátom, megköszönte a sört, és elindult a lakása felé. A lépcsőn fölfelé menet még eszembe jutott, amit a nő mondott: kellene időt szakítania rá, vagy olyan egyedül marad, mint én... Egy pillanatra még az is megfordult a fejemben, hogy felhívom a volt barátomat, aki meg akarta verni Marxot.

Gizmó már alig bírta magával, ott nyávogott az ajtó mögött.